

Ποιοι και πώς άφησαν τον κάμπο ανοχύρωτο

ΤΟ ΑΝΑΧΩΜΑ της Γυρτώνης στον Πηνειό ποταμό στη Λάρισα. Ένα από τα αντιπλημμυρικά έργα που δεν κατάφεραν να εμποδίσουν την καταστροφή

Τα τρία φράγματα που έμειναν στα χαρτιά από το 1987, ενώ θα μπορούσαν να συγκρατήσουν πάνω από 700 εκατομμύρια κυβικά μέτρα νερού. Την ημέρα που ξέσπασε η θεομηνία ο περιφερειάρχης Θεσσαλίας Κώστας Αγοραστός «θυμήθηκε» να ξεκινήσει την προκήρυξη διαγωνισμού για τον καθαρισμό ρεμάτων

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΠΑΝΑΝΟΥ**
d.pananou@realnews.gr

Ανοχύρωτος για πάνω από τρεις δεκαετίες παρέμενε ο Θεσσαλικός Κάμπος, παρά τις δραματικές προειδοποιήσεις των ειδικών για μεγάλο κίνδυνο πλημμυρών. Η Realnews αποκαλύπτει τις διαχρονικές αστοχίες που «έπνιξαν» τη Θεσσαλία. Τα μικρήσ εμπέλειας αντιπλημμυρικά έργα που έγιναν κατά τόπους και αποσπασματικά στην περιοχή δεν στάθηκαν ικανά να περιορίσουν τις ζημιές από το καταστροφικό πέρασμα της κακοκαιρίας «Daniel».

Διαχρονικές όμως ήταν και οι εκκλήσεις που απηύθυναν επιστήμονες και φορείς της Θεσσαλίας για τον κίνδυνο πλημμυρών. Μάλιστα, η τελευταία από αυτές έγινε μόλις στις 29 Αυγούστου, δηλαδή περίπου μία εβδομάδα πριν από τη βιβλική καταστροφή, από την Επιτροπή Διεκδίκησης Επίλυσης Υδατικού προβλήμα-

ΚΑΤΕΣΤΡΑΜΜΕΝΟΣ
δρόμος στην πόλη
της Λάρισας

τος Θεσσαλίας (ΕΔΥΘΕ), στην οποία συμμετέχουν φορείς όπως ο Γεωπονικός Σύλλογος Λάρισας και το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Κεντρικής Ελλάδας.

Ο **Θεοφάνης Γέμος**, καθηγητής του Τμήματος Γεωπονίας, Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και επικεφαλής της ΕΔΥΘΕ, τονίζει στην «R» ότι η μόνη λύση για τη θωράκιση του κάμπου είναι να λειτουργήσουν περιφερειακά της Θεσσαλίας τα τρία μεγάλα φράγματα του Ενιπέα, της Πύλης και του Μουζακίου, τα οποία, αν και έχουν σχεδιαστεί από τη δεκαετία του 1980, έχουν μείνει στα χαρτιά.

Τα τρία φράγματα

«Αν τώρα, αλλά και πριν από τρία χρόνια, στο φαινόμενο του “Ιανού”, είχαμε σε λειτουργία το φράγμα του Ενιπέα στα Φάρσαλα, το οποίο η κυβέρνηση δρομολόγησε αλλά δεν πρόλαβε να ολοκληρωθεί, αλλά και τα φράγματα του Μουζακίου και της Πύλης είναι βέβαιο ότι τα νερά που κατέκλυσαν την πεδιάδα θα ήταν πολύ λιγότερα. Γιατί τα φράγματα αυτά θα αποθήκευαν εκατομμύρια κυβικά μέτρα νερού, όπως ακριβώς συνέβη στον ταμιευτήρα του Πλαστήρα», δηλώνει ο Θ. Γέμος, συγκλονισμένος από την καταστροφή.

Αυτά τα τρία φράγματα έχουν μελετηθεί από το 1987, χωρίς ωστόσο κανένα να έχει κατασκευαστεί μέχρι σήμερα. Ο ταμιευτήρας νερού στο Μουζάκι προβλεπόταν να έχει χωρητικότητα 530 εκατ. κ.μ. νερού, του Ενιπέα 115 εκατ. κ.μ. νερού και της Πύλης 60 εκατ. κ.μ. νερού. Πρόκειται για μια συνολική χωρητικότητα 705 εκατομμυρίων κυβικών μέτρων, που σίγουρα θα μπορούσε να περιορίσει το πρωτοφανές πλημμυρικό φαινόμενο που έπληξε τον Θεσσαλικό Κάμπος.

Το 2020, όταν ο «Ιανός» έπληξε με ιδιαίτερη σφοδρότητα τον κάμπος και τα Φάρσαλα «πνίγηκαν» για άλλη μια φορά, το σχέδιο για το φράγμα του Ενιπέα ήρθε και πάλι στο προσκήνιο, μαζί με δεσμεύσεις για ταχεία υλοποίηση. Τρία χρόνια μετά, το έργο, με προϋπολογισμό 243 εκατ. ευρώ, βρίσκεται στη δεύτερη φάση δημοπρασίας. «Έχει ενταχθεί στο πρόγραμμα “ΥΔΩΡ 2” μέσω ΣΔΙΤ (Σύμπραξης Ιδιωτικού και Δημοσίου Τομέα). Έχει γίνει ο διαγωνισμός και μέχρι το τέλος του προγράμματος, που είναι το 2026, θα πρέπει να έχει τελειώσει. Αν υπήρχε ήδη, θα είχε σώσει

τον Παλαμά και τον κάμπος των Φαρσάλων», εξηγεί ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Όσο για το φράγμα της Πύλης Τρικάλων, αν και έφτασε μέχρι τη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, δυστυχώς δεν προχώρησε. Στο πλαίσιο των εξαγγελιών που δεν υλοποιήθηκαν έμεινε και το φράγμα του Μουζακίου, κομβικό έργο, σύμφωνα με τους ειδικούς, για την αντιπλημμυρική προστασία της Καρδίτσας.

Το υπόμνημα

Στις 29 Αυγούστου 2023, κατά τραγική ειρωνεία, τα μέλη της ΕΔΥΘΕ, σε υπόμνημα που κατέθεσαν στο πλαίσιο της δεύτερης αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΤ) Θεσσαλίας, προειδοποιούσαν για τους κινδύνους από το ενδεχόμενο ακραίων φαινομένων -και όχι μόνο- τονίζοντας ότι «παρά τα χρόνια που μεσολάβησαν από την προηγούμενη αναθεώρηση (2017), δεν υπήρξαν αξιολογές παρεμβάσεις και έργα στην περιοχή».

Μάλιστα, έκρουαν τον κώδωνα του κινδύνου για τους ιδιαίτερα αυξημένους κινδύνους καταστροφών με σοβαρές, όπως τόνιζαν, απώλειες ανθρώπινων ζώων και περιουσιών. «Τα περιφερειακά έργα πολλαπλού σκοπού περιμετρικά του Θεσσαλικού Κάμπου αναμένεται να συμβάλουν αποφασιστικά στην ασφάλεια των κατοίκων και των περιουσιών τους από κινδύνους σημαντικών καταστροφών λόγω των πλημμυρών στη λεκάνη απορροής Πηνειού, καθώς αναμένεται να συγκρατούν τα νερά κατά τη διάρκεια των πλημμυρών και κατά την κρίσιμη στιγμή θα αποτρέπουν να προστίθενται μεγάλες ποσότητες νερού μεταφερόμενες από τα ημιορεινά, περιορίζοντας με αυτόν τον τρόπο αποφασιστικά την καταστροφική τους δράση», σημειωνόταν στο εν λόγω υπόμνημα.

